Fred Boltjes

Vrijheid in herdenken

Burgerlijke Stand.

Gemeente Rheden.

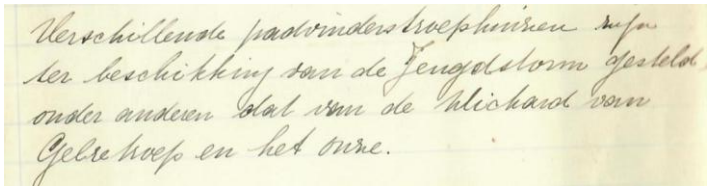
Geboren: Trijntje, D. van P. van Zeijst en G. Tamboer te Laag-Soeren; Hendrika, D. van J. Jurriens en C. G. Verhoef te Velp; Bernardus Jacobus, Z. van J. H. Krimp en G. Minkhorst te Rheden; Alfred Johan, Z. van A. Boltjes en N. Staal te Dieren.

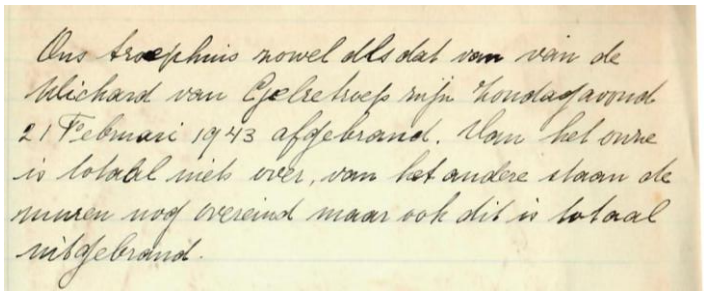
Alfred (Fred, Jan) Johan Boltjes is geboren op 17 juli 1920 in Dieren. Hij was de zoon van Abel Boltjes (1890-1953) en Nantje Staal. Zijn vader was onderwijzer.

Hij was in oktober 1937 voortrekker bij de Vikingstam van de Veluwse Verkenners. Ook Bert Gorissen, Jan Kuiper en Raf Silberberg waren hier stamlid. In 1930 ontstond padvindersgroep De Veluwsche Verkenners als afsplitsing van de Velpsche Woudlopers, omdat de belangstelling voor Scouting te groot werd. Drie jaar later werd ook deze groep te groot en ging een afgesplitst deel onder de naam Zwervers verder met een troephuis op Zijpendaal. In juli 1935 werd bij de Veluwsche Verkenners een voortrekkersstam opgericht, de Vikingstam, met Oubaas Viskil. De verkennersleiding van de groep was niet beschikbaar om in 1938 op zomerkamp te gaan en daarom sprongen Raf en Fred, in, zodat het kamp toch door kan gaan.

GROEP: VELUWSCHE VERKENNERS

In augustus 1940 gaat de stam nog op kamp in Kotten bij Winterswijk en een jaar later, nadat Scouting verboden is, gaan onder andere Cap Touw en Bert Gorissen op kamp in Wehl. In april 1941 werd Scouting verboden. Bert schrijft in zijn logboek dat verschillende clubhuizen, waaronder die van de Wichard van Gelretroep en de Veluwse Verkenners ter beschikking gesteld zijn aan de Jeugdstorm. Tijdens de oorlog brandde op 21 februari 1943 het troephuis van de Wichard Gelregroep en de Veluwse Verkenners af.

Verschillende padvinders troephuizen zijn ter beschikking van de Jeugdstorm gesteld onder anderen dat van de Wichard van Gelre hoep en het onze.

Ons troephuis nowel als dat van de Wichard van Gelre hoep zijn Zondagavond 21 Februari 1943 afgebrand. Van het onze is totaal niets over, van het andere staan de muren nog overeind maar ook dit is totaal uitgebrand.

Fred ging in 1937 elektrotechniek studeren aan de Technische Hogeschool in Delft. Pas in 1941 slaagde hij voor het propedeutisch examen. Op 11 oktober 1920 ontstonden de Delftsche Zwervers als een stam voor studenten. De oprichters werden Mosmannen genoemd. De vereniging was een opvolger van de (Delftsche) Studentenclub voor Oud-Padvinders, die op 8 november 1915 was opgericht. Sinds hun oprichting betekenen de Delftsche Zwervers iets voor de maatschappij door activiteiten te organiseren voor kinderen die in de maatschappij een beetje buiten de boot (dreigen te) vallen. De eerste jaren nam de stam kinderen uit een kindertehuis (de Martha Stichting) uit Alphen aan den Rijn mee op kamp, onder andere naar Walcheren. Vanaf 1925 werden jaarlijkse

kinderkampen, "Marthakampen", op Gilwell Ada's Hoeve in Ommen georganiseerd. Fred werd in 1937 lid van de Delftsche Zwervers en bleef dit tot Scouting verboden werd in 1941.

Hij werd begin 1943 opgepakt bij de studentenrazzia. De studentenrazzia vond plaats op 6 februari 1943 op hogescholen en universiteiten in Wageningen, Delft, Utrecht en Amsterdam. Dit gebeurde naar aanleiding van de liquidatie van Hendrik Seyffardt. Voor zijn sterven gaf hij aan te zijn neergeschoten door een student. Zo'n 600 studenten werden opgepakt en naar Kamp Vught gevoerd. Ongeveer 150 van hen werden later naar Duitsland gedeporteerd. Medestudent Fernand Höld schrijft in zijn dagboek:

> *Op 6 februari 1943 werd ik om ca. 10.30 op de hogeschool door de Duitsers gevangen genomen. [….] Het college was Radiotechniek van prof. Koomans, zelf verdacht van NSB ideeën. Wij moesten alles afgeven, daarvan werd een lijst gemaakt; later kregen wij alles terug. Van Viersen, de amanuensis van het gebouw voor Electrotechniek, zag wat er gebeurde en heeft direct alle ouders opgebeld om hen op de hoogte te stellen. Na een uur of twee werden wij, een man of twintig, afgevoerd naar de gevangenis in Scheveningen (in de volksmond het "Oranjehotel" genoemd). Het waren: Balhan, van Bekkum, Boltjes, van Deinse, van Diest, Drenthen, Domburg, Goldbohm, Hallo, Höld, van 't Hoofd, Maarleveld, Marringa, Overdijk, Romijn, Schelling en Suurmond.*
>
> *Ik kwam daar met 2 medestudenten in cel nr.774 met britsen en een ton voor onze behoefte. Natuurlijk werden wij daar geregistreerd, daar waren de Duitsers erg goed in. 's Avonds kregen wij 1 kuchje. De volgende middag (zondag 7 februari) werden wij weer geregistreerd en kregen wij soep met gort; om 4 uur moesten wij naar het station "Pompstationsweg", aan de toenmalige spoorlijn naar Scheveningen, lopen en van daar werden wij per trein naar station Vught getransporteerd, waar we om ca. 7 uur aankwamen. Daar nog ¾ uur lopen naar het pas geopende concentratiekamp 'De IJzeren Man' op de Vughterheide, waar we die dag geen eten meer kregen. Daar 6½ week vastgehouden.*

Ook Fred kwam na het Oranjehotel terecht in Kamp Vught. Nadat hij was vrijgelaten verloofde Fred zich in april 1943 in Delft met Johanna (Joke) Elisabeth van der Toorn.

Na de oorlog pakte hij zijn studie aan de Technische Hoogeschool in Delft weer op. Studentenstam De Delftsche Zwervers begon in september 1945 weer met bijeenkomsten en Fred sloot zich weer aan. Hij trouwde op 25 november 1947 in Delft met Joke.

Na de oorlog werd ook de groep in Arnhem weer heropgericht. Ze gingen in de zomer van 1946 met hopman Snoek op zomerkamp naar Stoke on Trent in de UK. In het najaar van 1946 werd een nieuw clubhuis geopend. Fred was hierbij aanwezig.

Meer informatie

Arnhemsche courant » 24 jul 1920 - Art. 48 | Delpher
A.J Boltjes (locatie onbekend, 17 juli 1920 -) - Netwerk Oorlogsbronnen
Details Database
Nieuwsblad van het Noorden » 28 apr 1941 - Art. 121 | Delpher
publiekswebsite Delft - Resultaten in Personen
Studentenrazzia - Netwerk Oorlogsbronnen

Logboek ‘Van Indianenclub tot Voortrekkersstam’ en Uit mijn VT tijd. Bert Gorissen
gedenkboek-oranjehotel-namenlijsten-van-_103.pdf
Fernand Willy Höld | Digitaal Namenmonument Oranjehotel
Bolt / Borustijn - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument
Delftsche Zwervers - Scoutpedia.nl
publiekswebsite Delft - Detail Archief Delft / De Delftsche Zwervers

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.